

Vandas arkitekturprogram 2025

VD/6612/10.02.08.02/2025

TeA/SP/OLä/EJ/SS

Vandas arkitekturprogram drar upp riktlinjer för den byggda miljö som eftersträvas i Vanda – med betoning på hög kvalitet, hållbarhet och arkitektur som stärker stadens identitet. Programmet preciserar stadens strategiska mål ur stadsrummets och stadsbildens synvinklar och fungerar som ett verktyg för alla som påverkar den byggda miljön.

Vanda stad har utarbetat ett arkitekturprogram för fullmäktigeperioden 2025–2029. Vandas första arkitekturstrategi blev färdig 2006, och strategin uppdaterades till ett arkitekturprogram 2015. Uppdateringsarbetet inleddes 2024. Vandas arkitekturprogram har efter tio år uppdaterats för att motsvara de nya krav som stadens tillväxt, byggandet av spårvagnsstaden och den föränderliga verksamhetsmiljön ställer. Programmet bygger på Vandas strategiska mål om en livskraftig stad. Klimatförändringen, tryggheten av den biologiska mångfalden, cirkulär ekonomi samt förändringar i den sociala miljön förutsätter en alltmer helhetsbetonad planering. Starka lokalidentiteter är utmärkande för Vanda, och för att bevara och stärka dem krävs en förnyelse av arkitekturens planering och genomförande.

Programmets centrala tema är ”Lokala rum, långlivade hus – Vandas arkitektur lever i tiden, anpassar sig till förändringar och bjuder in till delaktighet.” Temat sammanfattar programmets mål: Arkitektur ses som ett övergripande verktyg för att stödja hållbar utveckling och en god vardag. Med arkitektur avses i programmet både byggnader och de rum som uppstår mellan dem, och i planeringen betonas sambandet mellan tid, plats, funktion och form. Detta innebär till exempel att man i planeringen beaktar den befintliga stadsstrukturen, kvarterens dimensioner, blandningen av funktioner samt mänskliga proportioner i stadsmiljön.

Stadskorten utgör kärnan i arkitekturprogrammet. De presenterar centrala mål, illustrerar planeringslösningar och innehåller konkreta åtgärder för att nå de uppsatta målen. Kortens syfte är att fungera som strategiska riktlinjer och inspirationskällor för dem som arbetar med arkitektur. I programmet betraktas arkitekturen på olika nivåer: stad, område, byggnad och detalj. Arkitekturprogrammet anger **fem åtgärder** för fullmäktigeperioden 2025–2029.

Genomförandet av programmet bygger på kontinuerligt samarbete, interaktion och uppföljning. Programmets mål konkretiseras genom stadskorten, som används i det praktiska arbetet i olika planeringsskeden, från dispositionsplaner till byggnadsplanering. Kortens aktualitet granskas och vid behov uppdateras de för varje fullmäktigeperiod. Programmets genomförande följs upp årligen av en verksamhetsövergripande uppföljningsgrupp, och dess utveckling bedöms som en del av stadsmiljöns årsrapportering. Framgångar inom arkitekturen lyfts fram på ett arkitekturseminarium som ordnas varje år, där även Vanda stads arkitekturpris Ringblomman delas ut tillsammans med uppföljningsgruppens rapport.

Beredningen av programmet har involverat en tvärssektoriell kärngrupp, en bredare utvecklingsgrupp samt ett stort antal av stadens anställda och intressenter. Invånarinteraktion har skett genom en invånarenkät, ett invånarråd, ungdomsverkstäder i samarbete med Arkitekturskolan Arkki för barn och ungdomar samt genom dialoger i skolor. Programutkastet har varit ute på remiss sommaren 2025.

Stadsmiljönämnden 21.10.2025 § 6

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att Vandas arkitekturprogram 2025 och programmets åtgärder godkänns i enlighet med bilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsmiljönämnden lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:

"Vanda bör i byggandet betona byggnaders livscykel och därigenom deras hållbarhet. Staden bör främja ett byggande av hög kvalitet med en arkitektoniskt tilltalande utformning, där byggnaders långsiktiga användbarhet och reparerbarhet beaktas. Hållbart byggande är framför allt en långsiktig ekonomisk och ekologisk lösning."

Stadsstyrelsen 4.11.2025 § 11

Förslag av tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå att stadsfullmäktige godkänner Vandas arkitekturprogram 2025 och programmets åtgärder i enlighet med bilagan.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att bordlägga ärendet till stadsstyrelsens sammanträde som hålls 17.11.2025.

Stadsstyrelsen 17.11.2025 § 12

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå att stadsfullmäktige godkänner Vandas arkitekturprogram 2025 och programmets åtgärder i enlighet med bilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 15.12.2025 § 4

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar godkänna Vandas arkitekturprogram 2025 och programmets åtgärder i enlighet med bilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Vandas arkitekturprogram 2025 ([webbplats](#))
- Stadskort/Vandas arkitekturprogram 2025

Anvisningar för sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

Närmare information:

Oona Länsisalmi, detaljplanearkitekt, tfn 040 167 8305
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))